

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
SÜREKLİ İYİLEŞTİRME-GELİŞTİRME VE RİSK DEĞERLENDİRME KOMİSYONU
BECERİ LABORATUVARLARI KULLANIMINA İLİŞKİN UYULMASI GEREKEN
KURALLAR

1. AMAÇ

Hemşirelik Bölümü Beceri Laboratuvarları'nın kullanımına ilişkin uyulması gereken kuralları belirlemek amacı ile oluşturulmuştur.

2. KAPSAM

Hemşirelik Bölümü Beceri Laboratuvarları kullanım faaliyetlerini kapsar.

3. TANIMLAR

Beceri Laboratuvarı Kullanımı: Hemşirelik bölümünde beceri öğretimi amacı ile gerçekleştirilen faaliyetleri kapsar.

Anabilim Dalı Başkanlığı: İlgili laboratuvar dersinden sorumlu Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlığını,

Laboratuvar sorumlusu: Hemşirelik bölümü ya da ilgili Anabilim Dalı tarafından görevlendirilen öğretim elemanını,

Laboratuvarda görevli öğretim elemanı: Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından ilgili laboratuvar dersinin yürütülmesinde görevlendirilen öğretim elemanını,

Hasta bakım mankeni: İnsan anatomik yapısına uygun öğrencilerin hemşirelik eğitimi kapsamındaki beceri uygulamalarının gerçekleştirilmesine olanak sağlayan laboratuvar malzemesidir.

Tıbbi atık: Uygulamalar esnasında hasta kaynaklı olabileceği varsayılan bakım mankenine temas eden eldiven, spanç, Nazogastrik sonda, Foley sonda, Aspirasyon sondası ve diğer ilaç uygulamalarında kullanılan iğne ucu çıkarılmış enjektör, flakon, serum setleri, vb. atıklara verilen isimdir.

Evsel nitelikteki atıklar: Beceri uygulamaları sonrasında enfekte olmadığı varsayılan; ambalaj malzemeleri, şişe vb. malzemelerden oluşan atıklardır.

Delici/kesici atıklar: Beceri uygulamaları sırasında bistüri, iğne ucu, cam gibi delici ve kesici materyalleri tanımlar.

4. SORUMLULAR

Bu kuralların uygulanmasından, hemşirelik bölümü beceri laboratuvarlarını kullanan tüm öğretim elemanları ve öğrenciler sorumludur. Dökümanın hazırlanması ve revize edilmesinden Hemşirelik Bölümü sorumludur.

5. GENEL İLKELER

1. Hemşirelik bölümü beceri laboratuvarları sadece hemşirelik bölümü öğretim elemanı ve öğrencileri tarafından kullanılabilir.
2. Beceri laboratuvarlarının amacı dışında kullanımı yasaktır.
3. Malzemelerin ve eğitim materyallerinin güvenli bir şekilde muhafaza edilmesi için öğrencinin laboratuvar kullanımı mutlaka öğretim elemanı rehberliğinde gerçekleştirilir.
4. Laboratuvar sürecinde kullanılacak malzemelerin istemi ilgili laboratuvar dersinden sorumlu anabilim dalı tarafından yapılır, teslim alınır ve kontrolü sağlanır.
5. Eğitim-öğretim dönemi başladığında beceri laboratuvarlarının kullanımına ait planlama için “Beceri Laboratuvarları Kullanım Çizelgesi Formu” doldurularak laboratuvar kapılarına asılır.
6. Eğitim-öğretim dönemi başladığında laboratuvar dersinden sorumlu Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından “Beceri Laboratuvarları Öğrenci Listesi Formu” kullanılarak beceri laboratuvarlarını kullanacak öğrenciler ve öğretim elemanlarının listesi hazırlanır ve ilgili beceri laboratuvarına asılır.
7. Eğitim-öğretim dönemi başladığında ve dönem boyunca laboratuvar süreci ile ilgili bilgilendirme (kullanılacak olan beceri uygulama rehberleri, küçük grup çalışmaları, laboratuvar değerlendirmesi vs) ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı tarafından laboratuvarda görevli öğretim elemanları ile paylaşılır.
8. Laboratuvar uygulamalarında ihtiyaç duyulan malzemelerin temini için ilgili Anabilim Dalı öğretim elemanları ile iletişime geçilir.
9. Beceri laboratuvarlarını dönem içerisinde kullanan anabilim dalları laboratuvarları kullandıkları süreçte kullanılan malzemelerden ve laboratuvarın temizliğinden sorumludur.
10. Laboratuvar uygulamaları, ders programında belirlenen tarih ve saatler arasında yapılır.
11. Beceri laboratuvarının kapısını ders öncesi laboratuvarda görevli öğretim elemanı açar, öğlen arası gibi uzun aralarda ve ders bitiminde kilitlenir.
12. Her bir beceri laboratuvarı için laboratuvarda görevli öğretim elemanına kullanacağı malzemeler bir gün öncesinden ilgili anabilim dalı tarafından teslim edilip-teslim alınır. Çalışır durumda olmayan, kırık, eksik malzemelerin olması durumunda oluşan zarar kullanan/zarar veren tarafından karşılanır.

13. Kullanılan sarf malzemeler ilgili Anabilim Dalı tarafından “Beceri Laboratuvarları Sarf Malzeme Kullanım Formu” ile tespit edilip stoktan düşülür.
14. Laboratuvardaki tüm eğitim ekipmanları kullanım talimatlarına uygun bir şekilde kullanılmalıdır.
15. Hasta bakım mankeni/ maketlerin üzerinde betadin ve benzeri her türlü boyayıcı solüsyonun kullanılması yasaktır.
16. Laboratuvar uygulamalarından önce ve sonra eller mutlaka sabun ve su ile yıkanmalıdır.
17. Uygulama sırasında gerekli ise uygulamanın içeriğine uygun koruyucu ekipmanlar kullanılmalıdır.
18. Laboratuvar uygulamaları sırasında açık yaralar varsa mutlaka yara bandı ile kapatılmalıdır.
19. Laboratuvarların kullanımı esnasında öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve çalışan personellerin zarar görmemesi için tıbbi atık kutusu ve delici/kesici alet kutusu kullanılır.
20. Laboratuvarda yapılan eğitim öğretim faaliyetine göre ortaya çıkan atıklar (delici/kesici atıklar, ilaçlar, evsel atıklar gibi) atık ayrışmasına dikkat ederek uygun bir şekilde atılmalıdır.
21. Uygulamalar sırasında tahriş edici maddeler (alkol vb) kullanılırken dikkat edilmeli, göze, yüze vb. temasından kaçınılmalıdır.
22. Laboratuvarda ıslak ve kaygan zemin oluşmuşsa, uyarı levhası konulmalı ve bu alandan geçilmemelidir.
23. Uygulamalar esnasında ve sonrasında laboratuvardaki tekerlekli ekipmanların tekerlekleri daima kilitli tutulmalıdır.
24. Laboratuvar uygulamasında kullanılan tedavi tepsisi vb malzemeler uygun bir şekilde temizlenmeli ve laboratuvarın genel düzenine uygun bir şekilde yerine yerleştirilmelidir.
25. Laboratuvardan çıkarken bilgisayar, projeksiyon, musluklar, camlar ve ışıklar kapatılır.
26. Laboratuvarların kullanımı esnasında teknik bir arıza durumunda öğretim elemanı arızayı, “Beceri Laboratuvarları Arıza Bildirim Formu” ile Teknik Bölüme bildirir.
27. Hasta bakım mankenleri ayda bir ve gerektiğinde sabunlu su ile silinip, kurularak temizlenir. Mankenlerin temizliği “Hasta Bakım Mankeni Temizlik Çizelgesi Formu” na işlenir.
28. Laboratuvarların her kullanımdan sonra ve gerektiğinde sorumlu temizlik personeli tarafından uygun malzeme ve yöntemler kullanılarak temizliği yapılmalıdır.

-Beceri Laboratuvar Kuralları (Öğretim Elemanları)

1. Laboratuvarda belirlenen kurallara uyulması zorunludur.
2. Laboratuvar uygulamalarında beyaz önlük giyilmesi zorunludur.
3. Uygulamayla ilgili tarih ve saat değişikliklerinde öğretim elemanı tarafından uygulama öncesinde öğrenci ve ilgili anabilim dalı başkanlığı bilgilendirilmelidir.

4. Laboratuvar uygulamalarını ilgili anabilim dalı tarafından belirtilen programa uygun olarak yönetmelidir.
5. Laboratuvarda herhangi bir sorun belirlendiğinde ilgili dersin anabilim dalı başkanına bildirilmelidir.
6. Laboratuvarda görevli öğretim elemanı laboratuvar ortamını ilgili beceri için uygulama öncesinde uygun hale getirmekten sorumludur.
7. Tüm sarf malzemeler alındıkları kutu, çekmece ve dolaplara geri konulmalıdır. Kirlenen malzemeler yıkanıp kurularak yerlerine bırakılmalıdır.
8. Laboratuvar uygulamalarının bitiminde kullanılan malzeme, cihaz ve maketlerin toplanmasını, laboratuvarın temiz ve düzenli bırakılmasını sağlamalıdır.

Beceri Laboratuvar Kuralları (Öğrenciler)

1. Laboratuvarda belirlenen kurallara uyulması zorunludur.
2. Laboratuvarda uygulamalar dersin öğretim elemanı ile birlikte gerçekleştirilir. Serbest çalışma saatleri için laboratuvar sorumlusundan izin alınır.
3. Laboratuvar uygulamalarında giriş çıkış için belirtilen saatlere uyulması zorunludur. Öğrenci bu saatlere uymadığı takdirde, uygulamaya alınmayacak ve devamsız sayılacaktır.
4. Laboratuvar uygulamalarında beyaz önlük giyilmesi ve kimlik kartlarının takılması zorunludur.
5. Öğrenciler, bireysel hijyen ve kıyafet kuralına dikkat edilmeli ve saçları uygulamalara engel olmayacak şekilde toplu olmalıdır.
6. Laboratuvar uygulaması için gerekli olan bilgi ve beceriye ilişkin öğretim elemanı tarafından talep edilen ön hazırlıkları yapılmalı ve temel beceri rehberinden uygulanacak işlem basamakları detaylıca çalışmalıdır.
7. Öğretim elemanının kendisinden istediği kişisel araç-gereçleri (beceri kontrol çizelgesi, stetoskop, ışık kalemi, kalem, not defteri, vb.) ve kaynakları (kitap, makale vb.) yanında bulundurur.
8. Öğrenci, ders kapsamında yer alan laboratuvar çalışmalarına ilgili öğretim elemanlarının rehberliğinde aktif olarak katılır ve sorumluluk alır.
9. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanları tarafından istenilen laboratuvar çalışmalarına ilişkin formları, raporları veya ödevleri istenilen zamanda, eksiksiz teslim eder.
10. Laboratuvar uygulamaları esnasında, yüzük, takı vb kullanmamalıdır.
11. Laboratuvarda rahat ve geçirgenlik özelliği olmayan ayakkabılar giyilmeli, açık ayakkabı giyilmemelidir.
12. Öğrenciler laboratuvarda görevli öğretim elemanı ve grup arkadaşları ile profesyonel bir iletişim kurmalıdır.

13. Laboratuvarlar uygulamalarında diğer kullanıcıları rahatsız etmeyecek şekilde davranılmalıdır. Laboratuvar ortamında, koridorlarda ve salonda gürültü yapılmamalıdır.
14. Öğrenciler beceri laboratuvarlarında gerçek bir klinikteymiş gibi hareket etmeli ve maketlere gerçek bir hasta gibi davranılmalıdır.
15. Laboratuvardaki projeksiyon cihazı, maketler ve tıbbi malzemeler öğretim elemanının izni olmadan kullanılmamalıdır.
16. Öğrencilerin senaryo gerektirmedikçe laboratuvardaki yatak ve tekerlekli sandalyelere oturması ve yatması yasaktır.
17. Öğrenciler her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen göstermelidir. Beceri kapsamı dışında kalan diğer ekipmanlara müdahale edilmemelidir.
18. Laboratuvardaki tüm eğitim ekipmanları kullanma talimatlarına uygun şekilde kullanılmalı ve laboratuvar dışına çıkarılmamalıdır.
19. Laboratuvarda meydana gelen her türlü sorun (maketlerde arıza, iğne batması vs) laboratuvardaki öğretim elemanına iletilmelidir.
20. Öğrenciler araç-gereçlerin zarar görmesi ya da kaybolmasına neden olursa zararı karşılamak zorundadır.
21. Laboratuvarda görevli öğretim elemanından izin alınmadan uygulama alanı terk edilmemeli ve uygulama yeri değiştirilmemelidir.
22. Öğrenciler laboratuvara yiyecek ve içecek (su dışında) getirmemelidir.
23. Laboratuvar uygulamaları esnasında cep telefonları sessiz modda olmalı ve kullanılmamalıdır.
24. Öğrenciler laboratuvarda herhangi bir şekilde öğretim elemanın izni dışında fotoğraf, video vb. çekmemeli ve sosyal medya vs. paylaşmamalıdır.
25. Kan alma, kateter ve ilaç uygulaması sonrasında kullanılan enjektörlerin kılıfı tekrar takılmaya çalışılmamalı, enjektörün iğne kısmı delici-kesici atık kutusuna, hazne kısmı ise tıbbi atığa atılmalıdır.
26. Kullanılan hasta bakım mankenlerinin,
 - Ekstremiteleri hareket yeteneğinin tersi yönde hareket ettirilmemelidir.
 - Ekstremitte eklemleri zorlanmamalıdır.
 - Mankenlerin üzeri kalem vb. araçlarla çizilmemelidir.
 - Her uygulama sonrası manken düz yatar pozisyona getirilmelidir.
27. Laboratuvar uygulamalarının bitiminde kullanılan malzeme, cihaz ve maketler toplanmalı, temiz ve düzenli bırakılmalıdır.
28. Öğrenciler uygulama sonrasında sandalyelerini toplayarak laboratuvarı düzenli bırakmalıdır.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

1. Beceri Laboratuvarları Kullanım Çizelgesi Formu
2. Beceri Laboratuvarları Öğrenci Listesi Formu
2. Beceri Laboratuvarları Sarf Malzeme Kullanım Formu
2. Beceri Laboratuvarları Arıza Bildirim Formu
3. Beceri Laboratuvarları Hasta Bakım Mankeni Temizlik Çizelgesi Formu